

Državljska vzgoja in etika

IZBIRNI DEL

Metoda 20

Avtorica: Jožica Repič

Razred: 8	Predmet: Državljska vzgoja in etika
Tematski sklop	Izbirni del
Tema / vsebina	Medsebojni odnosi v šoli

UČNI NAČRT

Cilji	Razvijajo občutek soodgovornosti za urejanje skupnih zadev.
Pojmi	Skupnost, sodelovanje, strpnost, obzirnost, predsodek, humanitarne organizacije
Možne medpredmetne povezave	Zgodovina, filozofija za otroke, slovenščina itd.
Dodatne informacije za učitelje	1. Učitelj naj bo pozoren na prenos znanja v konkretno vedénje v razredu – ni dovolj, da učenci vedó, kaj je dober oziroma slab argument, to morajo tudi uporabljati v pogovoru v razredu. 2. Učitelj naj dano gradivo poveže z vsakdanjimi izkušnjami učencev. 3. Učenec naj zna utemeljiti izbore, uskladiti mnenja, ovrednotiti različne zamisli (npr. tudi razvojne načrte) z vidika trajnostnega razvoja.
Dodatne informacije za učence	1. Pomen poslušanja sošolcev in ocene njihovih argumentov. 2. Povezava razgovora v šoli z vsakdanjimi izkušnjami.

DIDAKTIČNI MODELI

Ime	ZA ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI SMO ODGOVORNI VSI (a)
Neposredni cilji	Na nekaj didaktičnih primerih naj učenci spoznajo potrebo po strpnem medsebojnem sodelovanju in življenju v skupnosti.
Didaktična naloga	V procesu individualnega dela, sodelovalnega učenja, problemskega pouka, frontalnega pogovora učitelj predstavi tezo, da smo za življenje v skupnosti odgovorni vsi.
Metodika-variante	
Avtorica te metode je Jožica Repič	
I. ORIENTACIJA	
Motivacija Izbor, napoved učne enote, ciljev in vsebine	
Učitelj predstavi učno uro in njen potek. Razdeli priložen delovni list. Za uvod zastavi nekaj osnovnih vprašanj:	
<ul style="list-style-type: none"> - Ozrite se okrog sebe. Dobro pogledite sošolce. Kaj opazite? - Koliko je v učilnici res enakih ljudi?	

- Ali lahko zaključimo, da je vsak od nas nekaj osebnega, da smo vsi drugačni?

Učitelj iz kratkega pogovora izpelje tezo: ZA ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI SMO ODGOVORNI VSI

II. ELICITACIJA

Iskanje predznanja otrok za načrtovanje glede na njihove potrebe

Razpravo učitelj nadaljuje s predpostavko, da so tudi otroci odgovorni za življenje v skupnosti:

- V kateri širši skupnosti smo mi sedaj, ta trenutek?
- Kako lahko prispevamo, da bo življenje v tej skupnosti prijetno?

S strpnostjo, obzirnostjo, odgovornostjo in s tem, da pomagamo drugim, lahko naredimo največ za prijetno in varno skupno življenje. Za našo varnost pa skrbijo tudi različne službe: policija, sodstvo, gasilci ...

- Kaj o tem bi se radi naučili?
- Katero humanitarno organizacijo bi radi поблиžje spoznali?
- Naštejte nekaj humanitarnih akcij, v katerih ste v tem šolskem letu že sodelovali.
- Katere vaše predloge lahko upoštevamo pri našem današnjem delu?

Po pogovoru naj učenci skicirajo miselni vzorec tega, kar so se naučili.

III REKONSTRUKCIJA UČENČEVIIH IDEJ

Izvedba ustreznih aktivnosti, ki jih izvajajo učenci zato, da bi potrdili, spremenili ali izpopolnili predhodne predstave

Učitelj oblikuje tandeme in poda navodila:

Učenci najprej na namizju računalnika poiščejo SSKJ in ob njegovi pomoči razložijo pojme: strpen, obziren, predsodek.

Razlage naj si učenci zapišejo v zvezek.

Nato naj učenci poskusijo razložiti pomen gesla: »Vsi drugačni, vsi enakopravni«

Na internetu naj učenci poiščejo nekaj podatkov o Primožu Trubarju in naj ugotovijo, v čem je bila njegova drugačnost, zaradi katere je moral iz domovine.

- Bi lahko navedli primer nestrpnega ravnanja ljudi, zaradi katerega so prizadeti posamezniki?

Z pomočjo iskalnika naj na internetu poiščejo geslo »humanitarne organizacije«. Nekaj organizacij naj si napišejo v zvezek. Za dodatek lahko nekaj organizacij na tablo zapiše tudi učitelj in jih uporabi kot izhodišče za razpravo o potrebnosti njihove dejavnosti.

IV APLIKACIJA OTROKOVIIH IDEJ

Dejanska ali hipotetična uporaba na novo pridobljenega znanja

Učenci naj razložijo na konkretnem primeru iz vašega oddelka primer za vsak obravnavan pojem (primer strpnega in primer nestrpnega ravnanja sošolcev).

V. PREGLED SPREMEMB PRVOTNIH IDEJ

Analiza otrokovih predstav po izvajanju aktivnosti

Učitelj primerja začetne in končne predstave in preveri znanje in razumevanje učencev. Preveri, ali so učenci dosegli učne cilje in primerja njihovo začetno in končno predstavo o obravnavanem vprašanju. Primerja delo v tandemu – kako so učenci soočili lastno razmišljanje z razmišljanjem svojih vrstnikov.

ANALIZA DEJAVNOSTI

Refleksija

Učenci odgovorijo na vprašanja in pripovedujejo o svojem počutju in učenju.

Dodatek

Ljudje imamo pogosto predsodke do drugih ljudi, ki se od nas razlikujejo: do ljudi drugih narodnosti, veroizpovedi, navad, videza, prepričanj, starosti, spola ...Samo s premagovanjem predsodkov je lahko skupno življenje prijetno. Vsi imamo pravico do ohranjanja lastne kulture in prepričanj ter dolžnost, da smo strpni do drugih.

Z združenimi močmi (človek je družbeno bitje) ljudje lažje zadovoljimo svoje in skupne potrebe. Pri tem nastajajo različna združenja (organizirane skupine samostojnih oseb). Nekatera so obvezna (v izobraževanju, vojski, zdravstvu, policiji ...), druga prostovoljna (športni klubi, plesne šole, mladi gasilci, planinsko društvo, ribiško društvo, dobrodelna združenja ...). Priložnostno, osebno pa se združujemo s sorodniki, prijatelji, znanci.

Drugo gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - Državljska vzgoja in etika; učbenik za 8. razred (ur. dr. J. Justin); pogl. <i>Družba prihodnosti</i> - Državljska vzgoja in etika; delovni zvezek za 8. razred (ur. dr. J. Justin); pogl. <i>Družba prihodnosti</i> - dostop do interneta, - Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) (v elektronski obliki ali v knjigi)
Internetni / knjižni kotiček za učence	<ul style="list-style-type: none"> - Far Games, http://www.imprology.com/ (30.6.2008)
Internetni / knjižni kotiček za učitelje	<ul style="list-style-type: none"> - Justin, Janez; Sardoč, Mitja & Klemenčič, Eva (2008). <i>Učenje in izobraževanje za demokratično državljanstvo: zbirka gradiv – zgoščanka</i>. Ljubljana: Pedagoški inštitut. - Cooperation, http://www.goodcharacter.com/YCC/Cooperation.html (30.6.2008) - Activities for Kids, http://www.activities-for-kids.net/cooperation-activities-for-kids.html (30.6.2008)

Dodatni material

NAVODILA ZA DELO

I. Uvod – poslušaj učiteljico in aktivno sodeluj (naštevaj svoje primere)

II. Na namizju poišči SSKJ. Vtipkaj gesla:

- Strpen

- Obziren

- Predsodek

- Enakopraven

Razlage si zapiši.

III. Na internetu vtipkaj HUMANITARNE ORGANIZACIJE. Najprej si preglej naslove, zapiši nekaj organizacij. Eno, ki jo boš sam izbral, pa si bolj podrobno oglej.

IV. Kako bi razložil reklo: VSI DRUGAČNI, VSI ENAKOPRAVNI?

Pomagaj si s SSKJ, na Internetu vtipkaj Primož Trubar, lahko se pogovoriš s sošolcem ali vprašaš učiteljico.

V. Zapiši primer strpnega vedenja do sošolcev.

VELIKO USPEHA PRI DELU TI ŽELIM. VERJAMEM, DA ZMOREŠ IN ZNAŠ!

Učiteljica

KOŠ

Opomba	